

עקר הרוח-חיים מקבלין מהצדיק (תורה ח)

קונטרס

רוחא דחיי

שיחות ומאמרים

ע"פ משנתו של

רביה"ק מוהר"ן מברסלב זי"ע

מאת

הרה"ח ר' חיים בנימין וורטהיימר ז"ל

קונטרס ל

"מי שרוצה לטעום טעם גן-עדן"

לשון הקודש (מתורגם מאידיש)

תוכן השיחה

גן עדן בעולם הזה
הקדוש ברוך הוא אוהב אותי!
תרי"ג מיני גן עדן
"להסתכל בשכל של כל דבר"
אלף שעות מסכת קידושין
תקשיב – יאיר לך!
סיפורים יפים יותר מ'ברמלי'...

הערות והארות ניתן להשאיר ב"קו רוחא דחיי" טל' 02.540.1232 שלוחה 1<0

© כל הזכויות שמורות

כדי לקחת זכות והשתתפות בהוצאת הקונטרסים ניתן לפנות

בירושלים 05331.93747 כבי"ש 05341.52325

לתרומה ממוחשבת בכרטיס אשראי בטל' 037630585 שלוחה 6491 <1

ניתן להאזין לשיעור ב"קו רוחא דחיי" טל' 02.540.1232 שלוחה 2<30

גרפיקה ועימוד: י. גרוס 0527644765

זכות הקונטרס נתגרב
לזכות

ישכר דוב בן מירל אסתר

וכל משפחתם
להצלחה בכל העניינים

חלק מהוצאות הקונטרס נתגרב
ע"י ר' נתן פיישר שליט"א
לרגל אירוסיו בתו

ובזכות מצוות זיכוי הרבים זכו לבנות בית נאמן
בישראל ויתברכו בכל מילי דמיטב

להשתתפות בהוצאת הקונטרס
ולקחת חלק בזיכוי הרבים בעת
שמחתכם או לזכרון יקיריכם
נא לפנות לטל' 0534159773

קנקן חדרש מלא ישן
קו "רוחא דחיי" 02.540.1232
שמעו ותחי נפשכם

"מי שרוצה לטעום טעם גן-עדן"

נועם דרכי הצדיק הממתיק מרירותא דהאי עלמא

[שיחה שנמסרה בחבורת הבחורים ב"ש – ד' אייר תשפ"ג]

גן עדן בעולם הזה

בחור אמר לי שצריך לארגן עוד "קעמפ"*.... הרבי הוא "קעמפ" אחד גדול; הרבי הופך את כל החיים ל"קעמפ", ולא סתם "קעמפ" – אלא גן עדן ממש. מי שמוכן לזה, מי שמסכים לטעום טעם גן עדן – הרבי מעניק לו טעם גן

א. הערת מערכת: השיעור הנוכחי נמסר לאחר ה"שבוע של התעלות" (ה'קעמפ') המתקיים מדי שנה לבחורי החבורות שע"י חבורות הבחורים דקהילת חסידי ברסלב* **קין אור** – בשלהי חודש ניסן בשבוע שבין פסח לתחילת הזמן בר"ח אייר. במסגרת הקעמפ נוסעים הבחורים יחד עם ראשי החבורות למקום מיוחד מחוץ ליישוב, ועוסקים יחד בעבודת ה', בסדרי לימוד, בקימת חצות, בשיעורים מעניינים בקורות עם ישראל וכדו' המתאימים ליומי דפגרא ומיישבים את הדעת בחדוותא דאורייתא ואגירת כוח לעשות חיל בזמן הבא. כשהכל נעשה בשבת חברים, יחד עם ראשי החבורות, המשווחים עם הבחורים ומקיימים מדי יום חבורות בצוותא בעניי עבודת ה' וליבון ובירור עצות רביה"ק לעובדא ולמעשה. אף רח"ב, בתוקף תפקידו כראש חבורה, היה משתתף במשך שנים רבות ב'קעמפ' מיוחד זה, ומשקה את העדרים מהנחל נובע בהתמסרות מיוחדת, כשעל כך יכולים להעיד עשרות מבוגרי החבורות על התועלת המרובה שקיבלו בימים אלו.

עדן. ולא זו בלבד שהרבי עושה טעם גן עדן, אלא שהרבי יכול לקחת גיהנם ולהפוך אותו לגן עדן.

אפילו כשאדם נמצא; רבי נתן אמר: שאפילו אם ישליכוהו לגיהנם, הוא ידבר מהרבי, ואז הוא יהפוך להיות הגן עדן... כי הרבי יהיה שם. אפשר להמשיך את הרבי למטה אל תוך הגיהנם ולהפוך את הגיהנם לגן עדן. **אדם יכול להימצא בגיהנם ממש, והוא מושך לשם את הרבי - הוא מדבר מהרבי, מתורותיו של הרבי, מדיבוריו של הרבי - והגיהנם הופך להיות גן עדן.**

הרבי אומר ב"ספר המידות"¹ שניתן לזהות על פניו של אדם, ב"זיו פניו", את הגן עדן שלו. זאת אומרת, שבאמת, אצל כל אדם באשר הוא, הגן עדן שלו הוא על פניו. הרי לנו שניתן לטעום את הגן עדן כבר בעולם הזה.

כתוב ב"חיי מוהר"ן"² שהרבי אמר, שכאשר מקורבים לצדיק טועמים טעם גן עדן. בזוהר כתוב שהצדיק הוא ה"גנא דגינתא", הגן של גן העדן.

ב. ראה שיש"ק חלק ב' רע"א: אמר מוהר"ן ת: "אפלו אויב מען וועט מיר געבן גיהנם, וועלך איין דארטן זאגן א תורה אין ליקוטי מוהר"ן - וועט דארטן זיין דער גן עדן!" (אפלו אם יפסק לי לאחר פטירתי דין גיהנם חס ושלום, אומר שם תורה מליקוטי מוהר"ן, ויהיה שם גן עדן).

ג. ערך צדיק אות ה': "כל אדם מציר בזיו פניו גן עדן שלו". [וראה ברוחא דחיי קונטרס ז' (עמ' י"ט): **הרבי אומר בספר המידות: שאפשר לראות; על פניו של אדם אפשר לראות את גן העדן שלו, כשרואים את "זיו פניו"; רואים אדם - וגן העדן כבר נמצא על פניו.** הוא חי; הוא חי להשם, הוא חושב על השם, הוא שמח עם השם. הוא לומד, הוא מרגיש טעם בלימוד - טעם בגמרא, טעם במשניות, טעם בחומש רש"י, טעם בשולחן ערוך, טעם בספרי הרבי - היה לו טעם! יש לו טעם בתפילה, יש לו טעם ביהדות - על פניו אתה רואה את גן העדן.

ד. שיחות הר"ן רנ"ב: ששמעתי בשמו שאמר: קשמקרבנים לצדיק האמת, טועמים טעם גן עדן כי איתא בזהר הקדוש (ב קסו): שהצדיק הוא גנא דגינתא. [וראה בסיפורי מעשיות מעשה מהז' בעטלערס - היום השני. וראה בקונטרס התקשרות לצדיק מהחסידי ר' שמואל הורביץ: הנה התקרבנות לצדיק האמת הוא יסוד כל היהדות והוא רוח החיה באופנים - שכל חיות הקדושה נמשך משם, כי הוא נותן רוח חיים בכל דבר ודבר, ובכל ענין וענין, ובכל מצוה ומצוה, ובכל קדושה וקדושה שכל ישראל מקימים אותם וכו' והעקר כפי התקרבנותו לצדיק האמת, שאזי הצדיק האמת מטעימו גן עדן ועולם הבא, וכמוכא בשיחות הר"ן שהמקרבנים לצדיק האמת מקיבים לטעם טעם

הרבי עושה גן עדן מכל אחד ואחד. מי שרוצה, יכול לטעום טעם גן עדן. כל הענין של הרבי הוא גן עדן אחד גדול, גן עדן אחד גדול! אפשר להפוך כל רגע, כל רגע של גיהנום, להפכו לגן עדן. אדם שרוי בצרה, בצער, בעגמת נפש, בהרגשה רעה של “הקנאה והתאוה והכבוד” ובכל מיני סוגים של חלישות הדעת ודברים שממירים לו את החיים – אם הוא מכניס בקרבו את דבריו של הרבי, הוא הופך את הגיהנום הזה לגן עדן ממש! ^ה.

(אחד הנוכחים: המוריות רק מתמתקת, היא לא נעלמת...) מזה שאתה אומר זה לפני שמצייתים לרבי. אתה מדבר מתוך הפרקטיקה שלך, אבל עם הפרקטיקה של הרבי הכל נראה אחרת.

אתה צודק במה שאתה אומר. אומרים למישהו: אם נוסעים לאמריקה, מרויחים כסף [כך אומרים, אני לא יודע אם זה נכון...]. אומר אדם שהוא נמצא בדרך לאמריקה ועדיין הוא לא מרויח כסף... – נכון, בדרך לאמריקה לא מרויחים. זה משהו אחר... אדם אומר דברים; בסדר, אתה אומר את דעתך... אבל מזה האמת שהרבי הוא גן עדן ממש.

גן עדן, פי הצדיק הוא ‘גִּנְנָא דְגִנְתָּא’ וכו’. ועל ידי ההתקרבות לצדיק אֲזִי כָל הַמְצוֹת וְהַתּוֹרָה וְהַתּוֹפֵלָה וְכָל הַיְהוּדוּת הוּא בְּבָחִינַת רוּחַ חַיִּים וְדִבְקוּת וְהַתְּלַבּוּת וְהַרְגָּשָׁת טַעַם הַקְּדוּשָׁה בְּאַהֲבָה וְיִרְאָה וכו’.

ה. וראה נתיב צדיק מכתב קכ”ח: ..וְאִי אֶפְשָׁר לָכֶם לְשַׁעַר מֵה שְׁעֵבֶר וכו’, ולולא ספרי רבנו ז”ל ותלמידו הקדוש, לא היה ביכולתי לעמוד בהם. אף ברוך ה’, לא עזב חסדו מאתנו בדורות האלו, והקדים לפנות למִכָּה, ורחם עלינו בדורות האלו, ושלח לנו רוּעָה נְאֻמָּן, הוּא רַבְּנוּ ז”ל ותלמידו הקדוש, והשאירו לנו אחריהם בְּרָכָה – ספריהם הקדושים, אֲשֶׁר אֵין בְּלִבּוֹל בְּעוֹלָם שֶׁהֵם לֹא יָכֻלוּ לְהַמְתִּיקוֹ, וְלַהֲחִיּוֹת נְפֻשׁוֹת הָאֲמֻלָּלוֹת וְהַנִּדְכָּאוֹת. ואלו היינו מטִים שִׁכְמֵנו לִסְבֹּל עַל בְּהִתְמַדָּה בְּסִפְרֵיהֶם הַקְּדוּשִׁים, הֵינּוּ נְצוּלִים מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, וְחִינּוּ חַיִּים. **כִּי סִפְרֵי רַבְּנוּ ז”ל וְתַלְמִידוֹ הַקְּדוֹשׁ הֵם מִמֶּשׁ הֵגֵן עַדֵּן הַתַּחַתּוֹן וְהֵגֵן עַדֵּן הָעֲלִיוֹן, וְהֵם יְכוּלִין מִמֶּשׁ לְהַפֵּךְ מִשְׁאֹל תַּחַתִּיּוֹת לְגֵן עַדֵּן הַתַּחַתּוֹן וְלְגֵן עַדֵּן הָעֲלִיוֹן.** ובכל עת אנו צריכין לשמוח שִׁישׁ לֵנוּ רַבִּי כְּזֶה וְתַלְמִיד כְּזֶה.

וראה בשיש”ק חלק ב רס”ט: מוהרנ”ת אָמַר “וואס מיר שמועסן אדורך אין א פראסטן מיטוואך - וועט קיין אנדערער גוטער יוד ניט משיג זיין אין גן עדן” [מה שאנחנו משיחים ביום פשוט שֶׁל חול, רבי אחר לא ישיג בגן עדן].

דיברתי אתמול אצל הבחורים בירושלים. אמרתי להם, נתתי להם דוגמא. יש תורה בליקוטי מוהר"ן – התורה הראשונה בליקוטי מוהר"ן. כל אחד היה רוצה לקיים לפחות משהו ממה שהרבי מדבר. נכון? נו, תפתח את הליקוטי מוהר"ן ותתחיל ללמוד ליקוטי מוהר"ן.

התורה הראשונה בליקוטי מוהר"ן – מה אומר הרבי בתורה הראשונה? בואו נקרא את התורה מתוך הכתב. אתה רוצה להיות ברסלב'ער חסיד? אתה רוצה לציית לרבי? דבר ראשון, לפני שאתה פותח את התורה: האם אתה רוצה לשמוע מה שהרבי מדבר עכשיו?! או שאתה רוצה לבלבל את המוח.

אתה רוצה לשמוע, או שאתה רוצה לדבר? אני יכול לקרוא, ואתה תגיד את שלך. אני אמרתי, ואתה אמרת.. וישאר מה שאמרת. אבל אם תרצה לשמוע, תשמע מה שהרבי אומר. זה מה שהוא אומר.

הקדוש ברוך הוא אוהב אותי!

אתמול למדתי קטע ב"ספר המידות". מקודם אמרתי לאחד: "אתמול למדתי בספר המידות, וכתוב שם שהקדוש ברוך הוא אוהב אותי". כך למדתי אתמול קטע בספר המידות. כתוב שם שהקדוש ברוך הוא אוהב אותי.

איפה ראיתי את זה? למדתי בספר המידות, אות 'שיכרות'. כתוב שם: "הקב"ה אוהב מי שאינו משתכר". כתוב כאן שהקדוש ברוך הוא אוהב אותי!

כן, עכשיו אם אתה רוצה לבלבל את המוח, אתה יכול. אבל כאן כתוב שהקדוש ברוך הוא אוהב את מי שאינו משתכר. איך זה יכול להיות? איך זה מסתדר? תגיד מה שאתה רוצה, אבל זה מה שכתוב. הקדוש ברוך הוא אוהב: "מי שאינו משתכר".

1. ערך שיכרות ד: הקדוש-ברוך-הוא אוהב מי שאינו משתכר. וראה בגמ' פסחים קי"ג: "שלשה הקדוש ברוך הוא אוהב וכו' ומי שאינו משתכר.

ומה הפירוש "מי שאינו משתכר"? אני לא מחזיקעכשיו בקבוק יי"ש ביד, אבל חסיד ברסלב, שאצלו ברור שהוא לא מוכן להשתכר, הוא לא שותה יי"ש. מגיעים לחתונה, אפשר לראות בחורים אחרים לוגמים כוסית יי"ש; הוא לא לוקח כוסית. הוא לא לוקח... כי הוא יודע שביני לבין שכרות אין שום שייכות.

(השואל: זו סעודת מצוה...) אני מביא את כל זה רק כדוגמא. אני אקרא עוד קטע. זו רק דוגמא לכך שאם בשעת הלימוד כוונתי: **"אני חפץ לשמוע מה שהרבי מדבר"**, אזי אני שומע מה שהרבי מדבר, והגיהנם הופך לגן עדן!

אם אינך חפץ לשמוע מה שהרבי מדבר, אזי אני אומר לך דיבור מהרבי, ואתה תשיב לי שזו 'שמחה של מצוה'... כל רגע תתבלבל מדיבור אחר, הרבי ידבר - ואתה תדבר... אולם לא תשמע שהקדוש ברוך הוא אוהב אותך. מדוע? כי אתה עסוק בפלפולים שלך.

אתה יודע כמה זמן אתה יכול להיות עסוק בפלפול שלך? אפילו עכשיו ממש, אחרי ששאלת ועניתי, אתה עדיין יכול להיות עסוק ב: "כן הייתי צריך לשאול, לא הייתי צריך לשאול..." - אתה יכול מעכשיו להיות עסוק באלף דברים אחרים, רק לא במה שהרבי מדבר. אבל אם תשמע מה שהרבי מדבר - זהו גן עדן!

הרבי יוצר גן עדן; הרבי אומר לך שהקדוש ברוך הוא אוהב אותך. הרבי אומר לך: אתה בחור שאינו מעוניין לשתות. החלטת שאינך מעוניין לשתות; אתה ושתיה אינם "מחותנים". אזי אומר הקדוש ברוך הוא: **"אני ואתה מחותנים"**. אם אתה מנותק מהשתיה; אני מחובר אליך. כך זה הולך.

זאת אומרת, שכאשר אדם מקבל את מה שכתוב בלב שלם, שהקדוש ברוך הוא אוהב את מי שלא משתכר, והוא יודע שהרבי צווה שלא להשתכר - זהו זה! זה לבד שאני מציית לרבי ואיני רוצה להשתכר, עם זה לבד הקדוש ברוך הוא כבר אוהב אותי. רק על הרצון שלא להשתכר הקדוש ברוך

הוא כבר אוהב אותי. [הטעם לכך הוא, משום שהקדוש ברוך הוא אוהב אנשים מפוקחים וצלולים...].

תרי"ג מיני גן עדן

(השואל: על ידי שמקבלים דיבור של הרבי בתמימות ובפשיטות יוצאים מהגיהנם של העולם הזה?) כן. כל דיבור של הרבי, בתמימות ובפשיטות, היא דיבור של גן עדן. שמעת את הדיבור? ככל שתשמע יותר את הדיבור, הדיבור הזה הופך אותך לגן עדן ממש¹.

אתה יכול להסתובב ולהיות כל היום בשמחה: "השם יתברך אוהב אותי, השם יתברך אוהב אותי! ברוך ה', אני לא משתכר, השם יתברך אוהב אותי. אני לא שיכור, השם יתברך אוהב אותי. השם יתברך אוהב את מי שאינו משתכר". זהו טעם גן עדן!

(השואל: הגיהנם זה עצבות?) עצבות כולל את כל סוגי היסורים הרעים. זוהי מהות העצבות. זהו הגיהנם, זהו הגיהנם. מרירות כזו...

(שאלה: מה שהרבי אמר: "כי בכאן נראה שהוא הגיהנם"², הכוונה היא שכאן שורה עצבות?) כן. כאן זה מקום שכל כולו עצבות. אין כאן שום חיות. הכל רק מרירות: "יש לו מנה

ח. ראה עלים לתרופה מכתב צ"א: ומעתה תגיל ותשיש בישועת ה' אשר הפליא חסדו עמנו אשר לא היתה כזאת מימי קדם. מאת ה' היתה זאת היא נפלאות בעינינו שיצנו אנשים כאלה בדורות האלה לידע מנפלאות נוראות כאלה שהם סודות נוראות עמוקות מאד מאד, נמשכים ממקור עליון נורא וקדוש מאד, והם נעימים ומתוקים מאד לאזן שומעות לאזן מלין תבחנו באמת, ועל כל אלה הם מחיין ומשיבין ומגביהין ומרימין כל החולים וכו' כל הנפשות שבעולם, כל מי שירצה להטות אזנו אליהם באמת לאמתו ובתמימות. מה נאמר מה נדבר, חזק בני וחזק, הפך דבריו הקדושים הנוראים מאד הפך בהם והפך בהם, וסיב ובלה בהם, ומקם לא תזנע, שאין לך מדה טובה מהם.

ט. ליקוטי מוהר"ן תנינא תורה קי"ט. (וראה עוד בשיחות הר"ן ש"ח ובליקוטי הלכות נטילת ידים ו, ס"ד).

רוצה מאתיים". כל דבר – קנאה, תאוה, כבוד – כל הזמן. העולם הזה הוא מר, זהו עולם מר. ומי ששומע לדבריו של הרבי, נעשה אצלו גן עדן.

בחור קם בבוקר: "אויש, אני כבר צריך לקום, אני כבר צריך לרוץ לתפילה... אני כבר צריך; אני צריך, אני צריך ללמוד, אני צריך להתפלל..." בכל דבר הוא מרגיש טעם גיהנם. במקום תרי"ג מצוות יש לו תרי"ג מיני גיהנם... כל מצוה מביאה לו עוד קצת גיהנם, גורמת לו עוד עגמת נפש.

והרבי פועל אצלו שהתרי"ג מצוות יהפכו לתרי"ג מיני גן עדן. "אה, ברוך ה', אתה לא משתכר! ברוך ה', אתה הולך עם ציצית!".

(אומר אדם:) "ציצית, מה הנושא של ציצית? אני הרי הולך עם ציצית. מי מדבר על זה?" – אם תלך עם תכלת, זה נקרא ציצית. לא, אם אתה הולך

י. ראה עלים לתרופה מכתב ק"ז: וזכר היטב הלשון הקדוש הזה שגלה הוא ז"ל בלשונו הקדוש (לקוטי מוהר"ן כ"ג שחקמדת הממון הוא מרירותא דעלמא, מר ממנות, והוא נמשך מפגם הברית, ואי אפשר להמתיקו כי אם על-ידי ברית מלח עולם שהוא הצדיק האמת. תדע ותאמין שכל העולם מלא מרירות יותר מאשר עובר עליה, מה נשיב לה' אשר אנו זוכים לידע מהצדיק האמת יסוד העולם, שהוא ממתיק המרירות של כל העולם כלו. ובדאי החוסים בצלו ומתקרבים אליו נמתק מהם המרירות הרבה יותר, ומכל שכן שזוכים בכל יום לחטף טוב ועצות על פי דרכיו הקדושים, אשרינו מה טוב חלקנו שזכינו לזה, ובזה תגיל ותשיש בכל יום ובכל עת. ותברך מכל הרעיון ותמהון לבב שעובר עליך אל מחשבות תורה ותפלה ושמחה ובטחון והתחזקות בחסדי ה' ובחמלתו הגדולה לנצח.

ובמכתב קל"א: ודע והאמן שמקטן שבקטנים עד גדול שבגדולים כלם צריכין לסבל מרירות גדול בכל יום בזה העולם כל אחד לפי ערכו, אף 'אלמלא מלחא לא הוי עלמא יכול למסבל מרירותא'. ומה גדלו חסדי ה' שאין אנו מתנגדים על הצדיק האמת שהוא בחינת 'ברית מלח עולם', שהוא ממתיק המרירות של כל העולם, והם משלמים לו רעה תחת טובה וחולקים עליו, יסלח להם ה', וברוך השם שאנו נצלנו מזה. גיוואלד! דיא וויסט גאר ניט וואס סע טוט זיך אויף דער וועלט [אעה! אינך יודע כלום ממה שקורה בעולם] וכו'. והרי אנו רואים שכל מי שרודף ביותר אחרי העולם הזה חייז מרים ביותר. ואם גם אתם אינכם נקיים לגמרי מתאוות עולם הזה והבלי, על כל פנים אתם יודעים היטב שהכל הבלי וריק, ואתם יודעים מהצדיק האמת הממתיק המרירות, וכל תקנותכם אליו, וכל מגמת פניכם לילך בדרכיו הקדושים, והרבה הרבה נצלתם מכמה וכמה מיני מרירות בלי שעור בעולם הזה ובעולם הבא.

עם התכלת של ראדזין, זה לא נקרא תכלת. אם תלך עם התכלת שהתחדש לאחרונה שזהו התכלת האמיתית, אז זה נקרא תכלת... מה שאתה כבר עושה, לא שוה כלום – זה נקרא שהמצוה היא גיהנם. והרבי? כל דבר: "אה, אתה הולך עם ציצית. אתה לא משתכר...", (הוא נוסך שמחה וחיות בכל דבר "א").

"להסתכל בשכל של כל דבר"

כעת, בואו נראה קטע כאן. אני קורא כאן קטע [שקראתי אתמול]: "כִּי אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי צָרִיךְ תְּמִיד לְהִסְתַּכֵּל בְּהִשְׁכָּל שֶׁל כָּל דָּבָר". כולם יודעים מזה, נכון? תורה א', כולם מכירים את תורה א' – "להסתכל בשכל של כל דבר".

יא. ראה עלים לתרופה מכתב ש"ו: חזק ואמץ בני חביבי לילך בדברי אדונינו מורנו ורבונו ז"ל להסתכל בכל פעם על ההרחבות והישועות וכו' ולהחיות את עצמך בכל נקדה ונקדה טובה שחוטפין בכל יום ויום וכו'. כי עתה אי אפשר לדלג ולקפץ על הגיהנם שהוא זה העולם, כמו שאמר בפרוש, כי אם על ידי עצותיו הקדושות והתמימות ופשוטות מאד לכל אדם ואדם יהיה אף שיהיה, בכל מקום ובכל זמן ובכל דרגא ודרגא. חזק וחזק ובטח בה' כי לא יעזב אותך כי הכל לטובתך לנצח.

ובמכתב ת"נ: חזק אחי וחזק וכו'. ואפלו בכל מקום ודרגה שהאדם הוא שם צריך להיות כעמודא תקיף בכלה לבלי ליאש עצמו מן העצקה והתפלה וכו' ולהיות חזק מאד בכל דבור ודבור של אדונינו מורנו ורבונו ז"ל הנחל נובע מקור חכמה, כי לא דבר ריק הוא מה שעובר על כל אדם בכל יום מספר ימי חיי הבלו מי יודע וכו', אשרינו שבזה הצל עובר, בזה הגיהנם, בזה המרירות וכו', אנו יודעין מצדיק חי עלמין בזה וכו' שיכול לשמח ולהחיות גם אותנו. ולה' התקנה שיתהפך הכל לטובה, נגילה ונשמחה בישועתו.

ובמכתב תנ"א: כי דברים קאלו עוברים בכל העולם כמבאר בכל הספרים ממרירות זה העולם כמו שאמר רבנו ז"ל שְׁנֵאוֹהָ שֶׁבְּכָאן הוּא הַגִּיהֶנֶם. ואף על פי כן אנו חוטפין בכל יום לומר קריאת שמע ליחד שמו יתברך פעמים בכל יום וטלית ותרפין וכו', זה חלקנו מכל עמלנו. ואנו צריכין להתגבר בכל עז לשמח בכל מה שעובר על האדם בכל יום, לקים ונשמח בדברי תורתך ובמצותיך לעולם ועד כי הם חיינו וכו'. והפל על פי מים עמקים עצה של הנחל נובע מקור חכמה שפכו הגדול ודבריו העמקים והתמימים הוא משמח גם אותנו בנפלאותיו העצומים, עדי נזכה מהרה לצאת מכל הצרות נגילה ונשמחה בישועתו.

כתוב כאן "איש ישראלי", לאו דוקא צדיק גדול. פשוט, כל איש ישראלי. "צריך תמיד", לא מדי פעם – אלא "תמיד", כל הזמן.

אומר הרבי: "ולקשר עצמו", לא מספיק שהוא מסתכל; הוא צריך גם להיות מקושר "אל החכמה והשכל שיש בכל דבר". מדוע? "כדי שיאיר לו השכל שיש בכל דבר, להתקרב להשם יתברך על ידי אותו הדבר". יהודי, איך יהודי צריך להסתכל? בכל דבר הוא צריך להסתכל בשכל של אותו דבר, כדי שיאיר לו ה"שכל שיש בכל דבר", והוא יתקרב להשם יתברך "על ידי אותו הדבר". כל דבר שאיש ישראלי רואה, הוא צריך לראות דרכו שכל, ועל ידי זה להתקרב להשם יתברך.

"כי השכל הוא אור גדול", יש אור גדול, "ומאיר לו בכל דרכיו, כמו שכתוב 'חכמת אדם תאיר פניו'". זה צריך להאיר לאדם.

"וזה בחינת יעקב". זה היה יעקב. יעקב זכה לבכורה, שהיא בחינת "ראשית"; זהו שכל וחכמה, "ראשית חכמה". [יעקב הוא מלשון "ויעקבני". "הכי קרא שמו יעקב ויעקבני", אומר התרגום: "וְחִכְמָנִי"] איש ישראלי, שהוא בחינת יעקב-ישראל, הוא כולו חכמה!

מה פירוש יהודי? יהודי הוא כל כולו חכמה (א שטיק חכמה). בכל דבר הוא רואה חכמה, והחכמה מאירה לו בכל דבר, והיא זו שמחיה אותו, כי "החכמה והשכל, הוא החיות של כל דבר". לכן זה נקרא חי"ת - "החכמה תחיה בעליה", אדם כזה הוא מלא חיות. אם אדם רואה בכל דבר את השכל, הוא מלא חיות.

"אף מחמת שאור השכל גדול מאד", אי אפשר להבין את השכל; הוא גדול מדי בשביל שנבין אותו בשכלנו, "אי אפשר לזכות אליו כי אם על ידי בחינת נון, שהוא בחינת מלכות".

"וזה בחינת לבנה, כי הלבנה אין לה אור מעצמה, כי אם מה שמקבלת מהשמש". אדם צריך לדעת: אני לא יודע כלום. אני יודע דבר אחד - אני לא מבין בשכל, אבל אני מקבל מהשכל. יש שכל; לי אין כלום. רק בזכות השכל שנמצא כאן - הביטול שיש למלכות, כשמתבטלים לשכל - כך מקבלים. אז נעשה "אור הלבנה כאור החמה", שהלבנה מאירה כמו השמש.

אדם, אפילו אם אינו מבין, הוא לא 'יודע' את 'החמה' עצמה; זו רק לבנה. אבל אור הלבנה יכול להפוך ממש כמו השמש. אם הלבנה מתבטלת לגמרי לשמש, הלבנה הופכת ממש להיות שמש. כך צריך להיות כל יהודי.”

”אבל מי שאינו מקשר עצמו אל השכל והחכמה והחיות שיש בכל דבר”, מי שאינו נוהג כך, אומר הרבי – **”זה בחינת עשו”** שביזה את הבכורה; הוא לועג לשכל, **”בחינת לא יחפץ פסיל בתבונה, כי אם בהתגלות לבו”**. הוא לא יכול לסבול את כל הענין. זהו עשו - מבזה את הבכורה, מבזה את השכל.

יב. וראה בליקוטי הלכות הל' פקדון ד, כ”א: כי באמת ענין זה לקשר החיצוניות אל הפנימיות, דינינו להסתכל בכל דבר על השכל האמת שיש בו ולהתקרב על ידי כל הדברים לה' יתברך, זה הענין הוא גבה ונעלם מאד מבני אדם ואי אפשר לזכות לזה כי אם על ידי התורה הקדושה וכו'. על כן עקר החכמה והשכל האמת הוא האמונה שהיא כלל התורה כמו שכתוב, כל מצותיך אמונה, הינו שצריכים להתנהג בכל דבר על פי התורה הקדושה וכשמסתכל באיזה דבר ידע ויאמין באמונה שלמה שבדאי יש בזה הדבר שכל גדול ויכולין להפיר בזה הדבר גדלת הבורא יתברך ולהתקרב על ידי זה לה' יתברך. ואם יזכה לידע ולהבין בזה איזה שכל הנוגע לעבודת ה' יתברך מה טוב, ואם לאו יצמצם שכלו ויסמך על אמונה עד שיזכה שיעבור גופו כראוי אז יזכה להבין כראוי לו. אבל על כל פנים אפילו כל זמן שאינו מבין היטב השכל שיש בכל דבר, הוא מאמין באמונה שבאמת יש בו חכמה ושכל גדול כי כלם בחכמה עשית והכל בשביל להתקרב על ידי זה לה' יתברך ולהפיר אותו יתברך על ידי זה כמו שכתוב, כל פעל ה' למענהו וכו'.

כי זה עקר הבחירה מה שאין מבינים ורואים החכמה והשכל שהוא החיות אלקות שיש בכל דבר. כי אם היו הכל רואין זאת עין בעין בודאי לא היה שום בחירה, כי בודאי היו הכל בוחרין בחכמה ושכל שהוא עקר עצם הטוב והנעימות של כל דבר אשר אין למעלה ממנו, ומי פתי יסור להשליך נעימות מתוך קצה ולהמשיך אחר עכירת וגשמיית עב. אף מחמת שה' יתברך בחכמתו העלים מהעולם החכמה שיש בכל דבר ואי אפשר להשיגו כי אם על ידי עבודה וגייעה רבה בתורה ומצות, וגם אחר כך אי אפשר להשיג בזה העולם עד התכלית האחרון כי אם לעתיד לבוא שתמלא הארץ דעה וכו'.

[..] ועל כן מחמת שעתה אי אפשר להשיג ולהבין השכל שיש בכל דבר, על כן יש לך הבחירה. **וישראל קדושים מאמינים במשה רבנו ובתורתו ובכל הצדיקים שאחריו והולכים בדרכיהם ומאמינים שבכל דבר יש בו פנימיות חיות אלקות שהוא השכל שיש בכל דבר שהוא תכליתו, ומתנהגים בכל דבר על פי התורה, ועל ידי זה מקשרים החיצוניות אל הפנימיות על ידי האמונה וכו'.**

וזהו היצר הטוב והיצר הרע. היצר הטוב נקרא "מַסְכֵּן וְחָכָם", מסכן פירושו: "בְּחִינַת מַלְכוּת, שֶׁהִיא בְּחִינַת עֲנִיָּה וְדִלָּה, דְּלִית לָהּ מְגֻרְמָה כָּלוּם, כִּי אִם מַה שֶּׁמְקַבֵּלֶת מִחֻכְמָה", הוא מחזיק את עצמו קטן. הוא יודע שיש חכמה, ולא מעניין אותו שום דבר מלבד מהות החכמה. והיצר הרע הוא "מֶלֶךְ זָקֵן וְכֹסִיל, בְּחִינַת מַלְכוּת דְּסִטְרָא אַחְרָא, שְׂאִינָה חֲפָצָה בְּחֻכְמָה וְשִׁכְלָה, בְּחִינַת 'לֹא יַחְפֹּץ כֹּסִיל בְּתַבּוּנָה'". כך אומר הרבי.

בהמשך אומר כאן הרבי, שעל ידי לימוד תורה זוכים לחזק את כוחו של היצר הטוב, כדי לחפש את השכל שבכל דבר, להתבטל לשכל ולהכניע את היצר הרע. ואחר כך אומר הרבי, שעל ידי זה זוכים שיתקבלו כל התפילות והבקשות. על ידי זה נעשה ח' ונ' – ח"ן – והתפילות מתקבלות. כך אומר הרבי.

ברסלב'ער בחור שלומד תורה זו, אם הוא שומע את דבריו של הרבי ולא מתערב – כפי שדיברנו קודם, הוא לא מתחיל להתערב: "מה אומר כאן הרבי? מה אומר כאן הרבי?" – הרבי אומר שכך צריך להיות יהודי.

ואנו יודעים כלל: כל מה שהרבי לימד אותנו, צריך להתפלל עליהם, לעשות מהתורות תפילות. זהו העיקר; בדרך זו קונים את כל מה שלומדים אצל הרבי, מבקשים מהשם יתברך יי.

האדם הוא עומד בפתח הגן עדן יי. הוא שומע דבר כזה, הרבי אומר לו: "דע לך, אתה בחור ברסלבר. אני אומר לך בבירור, אני מלמד אותך איך עליך לחשוב. עליך לחשוב: 'אין לי שכל משלי'. העולם מלא בשכל, החיים מלאים

יג. ראה בהקדמת הליקוטי תפילות ובליקוטי הלכות הל' ראש חודש הלכה ה'.

יד. ראה ליקוטי מוהר"ן תורה י"ז אות ב: כי לפעמים יש שֶׁנִּחְשָׁק אֶצֶל אֶחָד אֹרֵחַ הַצַּדִּיק וְאֵינוֹ זֹכֵר לְהִבִּין וְלִאֲדָת אֹרֵחוֹ הַגָּדוֹל וְאֵף שֶׁהוּא אֶצֶל הַצַּדִּיק אֵינוֹ יָכוֹל לִטְעֹם וּלְהִבִּין וְלִאֲדָת אֹרֵחוֹ הַגָּדוֹל שֶׁל הַצַּדִּיק שֶׁעַל יָדוֹ יִכָּל לְבֹא לְתַכְלִית הַטּוֹב. וְכֵמוֹ שֶׁמִּצִּינוּ גַּבִּי עֲפָרוֹן שֶׁמְקוֹם מַעֲרַת הַמִּכְפֶּלֶה שֶׁהוּא שִׁיעָר גֵּן עֵדֶן שֶׁדָּרָךְ שָׁם עוֹלִין כָּל הַנְּשָׁמוֹת וְאֹרֵחוֹ גָּדוֹל מְאֹד אֵף עַל פִּי כֵן אֶצְלוֹ הָיָה מְקוֹם חֲשֵׁק וְאַפְלָה וְכו' וְזֶה מִחֻמּוֹת עֲכִירַת הַמַּעֲשִׂים וְכִסְיֵלוֹת הַשִּׁכְלָה, שֶׁעַל יְדֵי מַעֲשִׂים רָעִים נִתְחַשֵּׁק שִׁכְלוֹ בְּכִסְיֵלוֹת דְּהִינּוּ דַּעוֹת נִפְסָדוֹת וְחֻכְמוֹת נִכְרִיּוֹת וְכו'.

בשכל. בואו לא נדבר סתם, לא נגיד כל הזמן פירושם מדעת עצמנו. כשאני אומר פירושם על דעת עצמי, זה בבחינת '**לא יחפוץ כסיל בתבונה**' – אני אומר פירושם משלי, אני מדמיין לעצמי שאני מבין לבד. לא, אני לא מבין (לבד) – יש אור גדול, שבאמצעות האור הגדול הזה אני יכול להתקרב לקדוש ברוך הוא".

אלף שעות מסכת קידושין

נתתי להם דוגמא – ישבו שם כמה בחורים משיבת רמ"א – שאלתי אותם: איזו מסכת התחלתם ללמוד עכשיו? מסכת קידושין!

כמה חודשים יש בזמן קיץ? חמישה חודשים. נכון? כמה שעות ביום יושבים עם המסכת בישיבה? בערך עשר שעות ביום. נכון? ארבע, ארבע, שתיים – זהו בערך סדר היום. עשר שעות ביום יושבים עם המסכת. אני לא מדבר על אם אתה לומד או לא, או אם אתה לומד קצת או הרבה... אבל עשר שעות זה נמצא באויר, עשר שעות ביום מסתובב פה 'קידושין'.

כמה ימים יש בשבוע? חמישה ימי לימוד בישיבה. חמש כפול עשר שווה חמישים שעות בשבוע. הכל בערך. על כל פנים, חמישים שעות בשבוע. כמה זה בחודש? בערך ארבעה שבועות. ארבע כפול חמישים שווה מאתיים. כפול חמישה חודשים, ביחד זה אלף שעות. **אלף שעות בקיץ הזה החיים סובבים סביב קידושין!**

מה הפירוש קידושין? מה זה קידושין? אחד אומר: "אני אין לי סבלנות לכל הסיפור הזה פה. אין לי סבלנות לישיבה". אין לו סבלנות לכל הענין. וכי זה נקרא שהוא 'מסתכל בשכל שבכל דבר'?

מי עשה זאת? הרבנו של עולם. הוא עשה זאת. הרבנו של עולם גלגל שאתה תהיה 'מחותן' עם מסכת קידושין חצי שנה. אלף שעות אתה הולך להיפגש עם מסכת קידושין, בין אם תלמד ובין אם לא, באיזה אופן שיהיה

– זו המציאות. יש כאן קדושה! הרי ידוע שאומרים בסיום המסכת: **"הדרן עלך והדרך עלן, לא נתנשי מינך ולא תתנשי מינך"**. קורה כאן משהו. זה מסכת טי.

יש לך שתי דרכים איך לגשת לכל הענין. אתה יכול לגשת לזה כך: "אין לי סבלנות. אין לי סבלנות ללימוד, אין לי סבלנות לישיבה, אין לי סבלנות לכל העסק הזה...".

הוא בכלל לא מתחבר למסכת. אבל אף על פי כן, אין לו ברירה. כל בחור, בין אם ירצה ובין אם לא, חייב ללמוד קצת. עומדים לו על הראש, הוא חייב ללמוד מעט. קצת מתאמץ פה ושם. בסופו של דבר, עד סוף הזמן יוצא משהו מכל המסכת. משהו יוצא.

אבל האם נאמר שהוא הפיק את המירב? כל אחד יכול להעיד שהוא יכול היה להספיק פי עשר, אם לא יותר. אבל עכ"פ משהו יצא מזה. אותו אדם ימצא את עצמו בעוד עשר שנים, בעוד עשרים שנה, ויראה שיש לו שייכות לקידושין, שהיא נכנסה בו בעל כורחו. **בעל כורחו הוא יודע בלי סוף דברים מקידושין; בין אם רצה ובין אם לא** – הוא היה חייב ללמוד קידושין, ומונחים בו דברים מקידושין.

אבל באיזה אופן נכנסה בו כל המסכת? הכל במרירות. הוא הרגיש טעם של גיהנם כל היום...

טז. ראה ברוחא דחיי מאמר התמדת התורה: אדם צריך לדעת – הרי אומרים בסיימי מסכתות, לדוגמא כשמישהו מסיים מסכת בבא בתרא, אומרים: **"הדרן עלך והדרך עלן, לא נתנשי מינך ולא תתנשי מינך"**. פירוש הדבר: שאנחנו לא נשכח אותך, ואת לא תשכחי אותנו. כאן רואים הרי, שמסכת היא דבר חי. מסכת היא דבר חי! כשנפרדים ממסכת אומרים: היופי שלך עלי, והיופי שלי עלייך – יש איזה קשר בינינו. "הדרך עלן והדרן עלך" – ההדר שלך עלי, וההדר שלי עלייך. אנחנו נחזור עלייך! "לא נתנשי מינך" – אני לא אשכח אותך, שלא אשכח את המסכת. "לא תתנשי מינך" – את לא תשכחי אותי; מבקשים מהמסכת שהיא גם לא תשכח אותנו. (וראה בליקו"מ תורה ע"ז וברוחא דחיי קונטרס ז').

תקשיב – יאיר לך!

ומה אומר הרבי? הרבי אומר: ”תסתכל על השכל שבכל דבר. דע לך שזה אור גדול. הרבנו של עולם נתן לך מתנה. לא מדובר בזוטא, ראית משהו, 'להסתכל בכל דבר' – מדובר כאן על דבר שהוא מרכזי בחיך, חצי שנה, חצי שנה זה הדבר הכי מרכזי בחיים שלך. רוב שעות היום שלך סובבות סביב זה.

כמה אתה מקושר לשכל? ל'חכמת אדם תאיר פניו'?! כמה אתה מקושר? כמה אתה מבקש מהקדוש ברוך הוא: 'רבנו של עולם, עזור לי שאזכה לקבל את האור שבדבר. שלא אתלונן כל הזמן: אוף, אין לי סבלנות...'”.

אתה מדבר, להבדיל, כמו עשו. ”ויבז עשו”, אין לו סבלנות לכולם... למה אינך מלא חיות? למה אינך מחפש את החיות שטמונה כאן? טמונה כאן חיות! טמון כאן שכל, שדרכו אתה יכול להתקרב לקדוש ברוך הוא. הרבנו של עולם גלגל שבאמצעות מסכת קידושין תוכל להתקרב אליו. אפילו אם אינך יודע איך.

אבל כשמבקשים מהקדוש ברוך הוא: "רבנו של עולם, אני רוצה להיות ברסלב'ער חסיד. הרבי לימד אותי שצריך להסתכל בכל דבר 'בשכל שבכל דבר'...", וכשמבקשים – מקבלים.

בפרט כשמבקשים דברי חן כאלו שהרבי אמר, הבקשות מתקבלות^{טז}. זה מתקבל, והאדם מקבל; הוא נהפך לאדם אחר. הוא מקבל טעם, הוא מקבל טעם במסכת. יש כזה טעם, ויש טעם גדול יותר, יש הרבה מדרגות בטעם... אבל הוא מקבל טעם במסכת. הוא מקבל טעם, הוא מקבל אמונה במסכת, הוא מאמין שקורה כאן משהו. הוא מאמין בזה. זה מרומם את חייו. הרבי הופך את חייו לגן עדן.

^{טז}. ראה ליקוטי הלכות הל' ראש חודש ה, ו.

תפסתי זאת רק כדוגמא. לקחתי תורה אחת, לקחתי נושא אחד. הבאתי משל משכרות. אני תמיד מדגיש את הענין (איך הרבי עושה גן עדן).

אבל אם אתה ניגש ברצינות למה שהרבי אומר. אתה תלמיד של הרבי; הרבי אומר, ואתה שומע. ואם זה נראה לך קשה, נראה לך רחוק – אתה מתפלל, אתה מתחזק. כך, מכל מעט שאתה מקיים, ואתה ממשיך לבקש, מתחיל להיות אצלך גן עדן.

זו דוגמא מנושא אחד, אבל כל נושא שהרבי מדבר עליו הוא כך. כל דבר שהרבי מדבר – אם אתה מקשיב לרבי, ומבקש מהקדוש ברוך הוא, ולא מבלבל את המוח – אינך עסוק כל הזמן בלהקשות קושיות, בלחפש כל הזמן איך לברוח מהענין; אלא אתה מתחבר לענין – הדבר הופך להיות גן עדן.

אינך צריך זקוק ל'קעמפ' כדי להרגיש טעם גן עדן... הגן עדן עומד לנגד עיניך! הגן עדן עומד כאן לנגד עיניך! **אינני אומר כאן 'מגידות'; זו האמת. זהו הרבי. הרבי מכניס טעם של גן עדן, טעם של גן עדן ממש!**

סיפורים יפים יותר מ'כרמלי'...

אמרתי זאת לבני החבורה ב'קעמפ'. היה שם יהודי אחד בשם "כרמלי", שמספר כל מיני דברים מעניינים על מסעותיו ברחבי העולם. עשיתי חשבון נפש לפני כן אם להיכנס או לא. חשבתי לעצמי: כבר שמעתי אותו לפני כמה שנים, מה יוסיף לי לדעת עוד כמה דברים מעניינים? [אגב, בטבעי אני סקרן...].

למעשה, לא נכנסתי. בזמן שהוא דיבר שם, ברוך ה' זכיתי ועברתי על כל **"מעשה מחכם ותם"** ועל חצי ממעשה **"מבערגר ועני"**. אני אומר לכם: קראתי סיפור יפה יותר ממה ש'כרמלי' מספר – סיפור אמיתי יותר, יפה יותר ומעניין יותר. וזו האמת; לא צריך להגיע עד לסיפורי כרמלי... ה"סיפורי מעשיות" פתוח; אפשר ללמוד בכל יום.

המשכתי, ומאז ברוך ה' למדתי עוד "סיפורי מעשיות", ואני לא צריך ללכת לראות מצגות יפות עם תמונות. הרבי מספר סיפורים יפים הרבה יותר, סיפורים מאירים הרבה יותר... ממש סיפורים מגן עדן!

(השואל: יש חלישות הדעת – כשמתפנה זמן ופוחחים סיפורי מעשיות – אולי עדיף ללכת ללמוד גמרא?)
לא הבנתי את החלישות הדעת הזו. לכל דבר יש את הזמן שלו. בזמן שלומדים סיפורי מעשיות, לומדים סיפורי מעשיות; בזמן שלומדים גמרא, לומדים גמרא. צריך ללמוד גמרא וצריך ללמוד סיפורי מעשיות. מה פשר חלישות הדעת כאן?!

(השואל: מלבד ליקוטי מוהר"ן צריך ללמוד גם סיפורי מעשיות?) אלא מה חשבת? לשם מה הרבי חיבר את הסיפורי מעשיות? בשביל הקוגל, שיהיה 'דברי תורה' בשעה שאוכלים קוגל (בשבת בבוקר)?!

לשם מה הרבי עשה את החיי מוהר"ן? לשם מה יש שיחות הר"ן? לשם מה יש ספר המידות? – צריך ללמוד את הכל. לומדים גם את זה וגם את זה. מה הבעיה? לומדים את זה, ולומדים את זה! ממש לא הבנתי מה החלישות הדעת כאן, מה הבעיה.

הרבי אמר ללמוד סיפורי מעשיות. הרבי חיבר סיפורי מעשיות כדי שילמדו אותם. הרבי רצה שילמדו את ספריו. הרבי אמר: "אני כבר אתחיל לספר מעשיות".

(ש: קודם צריך ללמוד שולחן ערוך...) בסדר. תתחיל בשולחן ערוך, ותמשיך בסיפורי מעשיות. אתה אומר שאסור ללמוד סיפורי מעשיות עד שיודעים בעל פה שולחן ערוך? לא הבנתי. כך אתה סבור?

יז. ראה בהקדמת הסיפורי מעשיות: "באותו הזמן שהתחיל רבנו ז"ל לעסק בספרי מעשיות, אמר בפרוש בזה הלשון: הנני אתחיל לספר מעשיות – "איך יועיל שוין אנהייבן מעשיות דערציילן"; וכן נתדבריו היה כמו שאומר: מאחר שאינו מועיל לכם לשווב אל ה' יתברך על ידי התורות והשיחות הקדושות וכיוצא בזה, מה שעסק ביגיעות גדולות כל ימיו להשיבנו אל ה' יתברך באמת לאמתו, ומאחר שאינו מועיל כל אלה – על כן הוא מתחיל לעסק בספרי מעשיות (וראה גם בחיי מוהר"ן קנ"א).

אתה באמת חושב כך? זה כלום... זו סתם חלישות הדעת. אתה יודע מהי חלישות הדעת? חלישות הדעת היא שהדעת חלשה! (אלו רק בלבולים) זו לא דעת. לא יפה לדבר על דברים שהם חלישות הדעת.

(ש: אם הוא כבר למד היום גם גמרא וגם סיפורי מעשיות, ויש לו חצי שעה פנויה, מה עליו לעשות? ללכת ללמוד עוד סיפורי מעשיות?) אינני יודע. מה שהוא רוצה שילמד. באתי לומר מה צריך ללמוד? באתי לדבר על כך שחייבים ללמוד סיפורי מעשיות?

אמרתי רק דבר אחד: דיברתי על כך שיש מישהו שמספר סיפורים מ'הודו'; שם אין שאלה של גמרא ושולחן ערוך... כאן מדברים סיפורים, וכאן יש סיפורים. כמה סיפורים יש חוץ מאותו אחד, הלא יושבים בישיבה ומספרים כל הזמן מכל המתרחש. כל הזמן יש סיפורים על מה שקורה ברחוב.

לא דיברתי על גמרא בכלל. אבל אני לא מבין מה בדיוק השאלה כאן עם הגמרא? מה הקשר לגמרא? פתאום, כשאני מתחיל לדבר על סיפורי מעשיות, הוא נזכר בגמרא! עד עכשיו הוא למד גמרא יומם ולילה? פשוט, אני נוטל ממנו את הגמרא... בכלל לא דיברתי על גמרא. צריך ללמוד גמרא, וצריך ללמוד סיפורי מעשיות. מה הקשר בין אחד לשני?

טוב, כבר מאוחר מאוד, חייבים לעצור. יש גמרא, יש סיפורי מעשיות, וצריך לדבר במקומות נוספים. שהשם יעזור. הבה נתחזק. עכ"פ, הגן עדן עודנו... מי שרוצה, יכול לטעום טעם גן עדן כל הזמן. שהשם יעזור לכולנו. חזקו ואמצו!

פניני דחיי

טעם גן עדן

• הרבי אינו "קעמפ" לכמה ימים... אלא הוא הופך את כל החיים לגן עדן אחד גדול. מי שנפתח לעצותיו, יכול לטעום טעם גן עדן כבר בעולם הזה.

• התקרבות לצדיק היא טעם גן עדן. הצדיק הוא "גנא דגינתא" (גן הגינה), ששותל ומפתח גן עדן בכל יהודי.

• אפילו מצב שמרגיש כמו גיהנם יכול להפוך לגן עדן, כשאדם מכניס את הרבי, את תורותיו ואת דיבוריו לתוך חייו.

• כל מרירות, חלישות הדעת, קנאה, תאוה וכבוד יכולים להיות מומתקים, כשחיים עם העצות של הרבי.

• הגן עדן האמיתי מתחיל מבפנים. על פניו של אדם ניתן לזהות אם הוא חי עם טעם של גן עדן.

• כדי להרגיש את הגן עדן לא מספיק רק לדעת על הרבי, אלא צריך להתבטל למה שהוא אומר ולהפסיק לערב כל הזמן חשבונות אישיים.

לקבל דבריו

• הצעד הראשון להיות תלמיד של הרבי הוא פשוט לשמוע מה הרבי אומר, ולא מה שאני רוצה שהוא יגיד.

• פעמים רבות מאבדים את המתיקות כי עסוקים בפלפולים ובלבולים עצמיים, במקום פשוט להתחזק ממה שהרבי אומר. • כשאדם שומע את הרבי בתמימות, נפתחת בפניו נקודת מבט חדשה על כל חייו.

• כל מילה של הרבי היא מילה של גן עדן. כל דיבור שהרבי מלמד יכול להפוך למקור של שמחה גדולה. ככל שחיים עם זה יותר, כך זה הופך לחלק מהחיים.

• הגיהנם העיקרי בעולם הזה הוא עצבות ומרירות, כשאדם מאבד את החיות שלו.

• הרבי לוקח את אותן מצוות שניתן להרגיש כעול ומרירות, והופך אותן לתרי"ג מיני גן עדן. הוא מכניס ביהודי חיות ושמחה וקשר אמיתי עם הרבוננו של עולם.

להסתכל בשכל שבכל דבר

• "להסתכל בשכל שבכל דבר" פירושו שבכל דבר בחיים ישנה הארה שיכולה

• חסיד ברסלב צריך להפוך כל תורה לתפילה. על ידי בקשה על מה שלומדים, התורה הופכת לחלק מהחיים.

‘חיות’ בישיבה

• אפילו סדר לימוד תובעני בישיבה, כמו לימוד מסכת במשך אלף שעות ב’זמן’, הוא מתנה מהבורא והזדמנות להתקרב אליו.

• ניתן לעבור את אותה תקופה בישיבה בשתי נקודות מבט: כעול מר ומעיק, או כהזדמנות לקדושה וקרבה.

• כאשר מחפשים את השכל ואת האור במצב שהשם הכין וכיוון עבורנו, זוכים לטעם חדש ולחיוניות. דבר זה מושג באמצעות תפילות רבות והתבודדות על דברי הרבי.

לקרב להשם יתברך. ולא רק להתבונן בשכל, אלא להתקשר אליו, עד שהוא מאיר את כל החיים.

• חכמה דקדושה היא החיות האמיתית של כל דבר. מי שמחפש את השכל, מתמלא בחיות.

• הדרך להשיג את השכל היא ענווה וביטול. כפי שהלבנה מקבלת את אורה מהשמש, כך יהודי מקבל הארה מהתורה ומהצדיקים.

• היצר הטוב מתחיל בהכרה ש”אני כשלעצמי איני יודע”; היצר הרע רוצה תמיד להישאר עם הפירושים העצמיים שלו.

• לימוד תורה מחזק את הכוח לחפש את ה”שכל שבכל דבר” ופותח את השערים שהתפילות יתקבלו.

בשורה התחתונה: מי שרוצה לשמוע בקול הרבי, לקיים את עצותיו ולהתפלל על כך, יכול בכל יום ובכל רגע לטעום טעם גן עדן. אין צורך לחפש את גן העדן במקום אחר; הרבי מראה כיצד גן העדן נמצא ממש לנגד עינינו.

עקר הרוח חיים מקבלין מהצדיק

עשרות קוראים מקבלים חיות חדשה בעבודת
ה' בדרכו של רביה"ק, בקונטרסי "רוחא דחיי"
היוצאים לאור מדי שבועיים, משיעורי הרה"ח
ר' חיים בנימין וורטהיימר ז"ל

חסיד ברסלב!

קח שיחת-פיה קבועה בעסק קדוש זה!

ויהיה לך חלק בזיכוי הרבים הגדול בהארת דעתו של רביה"ק בעולם

מה אפשר ללמוד מהמחלף החדש בכביש ירושלים תל אביב? – **ראש חודש**. איך נראה 'הטיש' של רבינו בזמנינו? – **אהבת חברים**.
ההלווייה שהיתה נראית כמו חתונה – **זכרון עלמא דאתי**. לא 'חייבים' להחזיר חובות, זהו זכיה! – **פרנסה**. 'המזומן' בין האדם, רבינו
הקדוש, והחמור, – **תאות אכילה**. הנניעס המרתק של הרעבטע והלינקע – **הנהגת הבית**. מדוע לא רוצה הגרי"מ שכטר לילך אל הרה"ק
מבעלזא בקטמון? – **ליקוטי תפילות**. האם רבינו התכוון לכזה 'התבודדות' שנרדמים באמצע? – **התבודדות**.

לחיות בירושלים!!

ווארעם
זיך אן
דיין
הארץ

שלוחה 1<2 מתחדש כל יום בקטעים
קצרים מלוקט מתוך השיעורים בעניינא
דיומא ובמגוון נושאים בעבודת השם
והתקרבות לצדיק. טעמו! וראו כי טוב!!

NSW

א חבורה מיט ד' הייב בנימין

מידי שבוע יעלה לקו חבורה אחת
(פ"פ רוב בעניינים העומדים על הפיק אן מפרשת השבוע)
להתחבר למתיקות ותבערת הלב
שהרגישו הנוכחים בחבורה,
כל יום רביעי בשלוחה 1<1

די גילדינגע געבט

במדור 'יסודות במשנת
ברסלב' סדרת שיעורים
נפלאה בעניין "קימת הצות"
כל יום שני בשלוחה 1<1

לשמוח בג' השנה!

טעימה קצרה מדי יום ביומו
לעורר הלב לשמוח עם
הראש השנה, בשלוחה 1<2

סיפורי מעשיות מעניינים קדמוניות

מדור חדש! שיעורים
בספה"ק סיפורי מעשיות,
כל יום ראשון בשלוחה 1<1

קי רודא דה"י – 02.540.1232